Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 513406

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 november 1999
Kadaster deel/nr	82722/78

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Haarlem	Haarlem	Noord-Holland

*Straat**	*Nr**	*House letter**	*Toev.**	*Postcode**	*Woonplaats**	*Situering*	*Locatie*
Oranjeplein	1			2012 LN	Haarlem		
Oranjeplein	3			2012 LN	Haarlem		
Oranjeplein	5			2012 LN	Haarlem		

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Haarlem	S			174
Haarlem	S			173
Haarlem	S			172

*Omschrijving***

Inleiding

In 1907-1908 naar ontwerp van de architect B. Hagen gebouwd BLOK VAN DRIE HERENHUIZEN. Het blok herenhuizen dat is gelegen aan de westzijde van het Oranjeplein, tussen de Bos en Hovenstraat en de Prinsessestraat in, is uitgevoerd in nieuw-Historiserende bouwstijl en draagt de naam D'Oranjeboom.

Omschrijving

Het op een rechthoekig grondplan gebouwde blok van drie herenhuizen is twee bouwlagen en een kapverdieping hoog en wordt gedekt door een langgerekt samengesteld zadeldak bekleed met rode Hollandse pannen. Het aan alle zijden door een tuin omgeven bouwblok wordt van de openbare weg afgescheiden door ligusterhagen.

Het bouwblok, dat symmetrisch van opzet is, is opgetrokken in rode baksteen waarbij de bovenpui vanaf de verdieping wit is gepleisterd. In de lange gevelzijde aan de voorkant (oost) en achterkant (west) van het pand is de middenpartij risalerend en wordt deze boven de, door houten consoles ondersteunde, houten daklijst afgesloten door een klokvormige topgevel met ingezwenkte zijvoluten. Ook de twee zijgevels (noord en zuid) van het bouwblok kennen éénzelfde gevelbeëindiging In deze zijgevels zijn de risalerende schoorsteenkanalen zichtbaar. De klokgevel langs de achtergevel (west) bevindt zich onder een ingestoken zadeldak. De klokgevelachtige gevelbeëindigingen worden afgesloten door een bakstenen rand en stenen bolvormige ornamenten op de hoeken.

Alle ramen in het pand zijn, met uitzondering van de ramen in de kapverdieping, vier- of zesdelige pseudo-kruiskozijnen met roedenverdeling in de bovenlichten. In de twee zijgevels hebben de ramen op de begane grond ook een roedenverdeling in het ondervenster. Alle ramen zijn voorzien van in rood-wit zandlopermotief geverfde houten luiken met een groen geverfde houten omranding. Enkele ramen in de achtergevel zijn uitgebouwd tot (balkon)deuren. De ramen in de kapverdieping bestaan uit een klein rond venster in de top van de klokgevel, met vlak daar onder een uit twee of drie delen bestaand draaiend raam. In de oostgevel is dit uit drie vensters bestaande raam enigszins uitkragend.

De entrees tot de drie herenhuizen bevinden zich in de oostgevel. De entrees, bestaande uit een houten voordeur met houten omlijsting cq. houten overkapping en enkele kleine vensters, bevinden zich in een naar voren toe uitgebouwde lage aanbouw. De linker en rechter entree, die zich respectievelijk in de derde vensteras van links en de derde vensteras van rechts bevinden, worden, halverwege de begane grond, afgesloten door een plat dak. De middelste entree, gelegen in het midden van de risalerende middenpartij, is doorgetrokken tot aan de verdieping alwaar het in een balkon eindigt. Bij dit balkon bevindt zich een in hout gevatte glazen deur met bovenlicht die wordt omrand door een houten pilasterstelling met hoofdgestel. Langs de westgevel van het pand bevinden zich ter hoogte van de begane grond enkele uitbouwen onder plat dak.

In alle gevels van het bouwblok bevinden zich, zowel ter hoogte van de begane grond als ter hoogte van de verdieping, ijzeren muurankers ter versiering. In de voorgevel (oost) bevindt zich bij Oranjeplein 1 een kleine gedenksteen met de afbeelding van een sinaasappelboom en daarbij de tekst: "D'ORANJEBOOM, ANNO 1908".

Waardering

In hoofdvorm en detaillering grotendeels gaaf bewaard blok van drie herenhuizen, van algemeen belang vanuit architectuurhistorisch en cultuurhistorisch oogpunt vanwege de kwaliteit van de vroeg twintigste-eeuwse architectuur die terug gaat op traditionele bouwwijzen en als voorbeeld van woningbouw voor welgestelden in de rond 1910 aangelegde stedelijke villawijk Bos en Vaart. Voorts is het pand van belang door zijn beeldbepalende ligging aan het Oranjeplein en als onderdeel binnen het oeuvre van de architect B. Hagen.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Woningen en woningbouwcomplexen	Woonhuis(K)	Woonhuis

** Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister*
*** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument*
Datum van downloaden 28 march 2024